

Jeneverbes

Natuur en cultuurhistorie in verhalen, gedichten en beelden

Eigenlijk is de ondertitel op de achterkant van dit boek veel pakkender: De pandabeer van Drenthe. Dit zegt ook veel over de inhoud van het boek. Het is een ode aan de Jeneverbes, één van de symbolen in het Drentse landschap.

Na de inleiding volgen hoofdstukken over het landschap waar de Jeneverbes voorkomt, het voorkomen van de plant in Drenthe, ecologie en naamgeving. De informatie is goed en wordt helder uiteengezet. Het hoofdstuk over naamgeving geeft zeer veel interessante informatie over de herkomst van de wetenschappelijke naam, de officiële Nederlandse naam en ook de verschillende streeknamen. Het is trouwens één van de weinige plaatsen in het boek waar de Jeneverbes bij z'n wetenschappelijke naam wordt genoemd.

Na het hoofdstuk over de naamgeving heeft geschiedenis en folklore de overhand. Zo wordt het mythische verleden behandeld. In het hoofdstuk folklore wordt het gebruik bij paasvuren en de toepas-

BOEKEN

RONALD HOUTMAN

sing als wandelstok uiteengezet. Hierna gaat de schrijver nog een stapje verder en wordt de rol van de Jeneverbes in sprookjes en bijgeloof verteld.

Vervolgens krijgt het boek weer een realistische wending. Achtereenvolgens passeren het medicinaal gebruik en toepassing in de keuken (met recepten) de revue. Als klap op de vuurpijl natuurlijk een hoofdstuk over jenever.

Opmerkelijk is het verhaal van Wag-gel Jan. Deze 19^e eeuw figuur uit de omgeving van Borger wordt nieuw leven ingeblazen als ambassadeur van de Jeneverbes. Niet alleen vanwege de Jeneverbes als plant, maar vooral vanwege de relatie die de mens met de plant heeft en de plaats in de cultuurhistorie.

Tenslotte wordt een kort hoofdstuk geweid aan het voorkomen van *Juniperus communis* buiten Nederland. Dit is echter zeer beknopt en ik mis wat informatie over het voorkomen buiten Drenthe, in Nederland. Zo staat er ten noorden van Markelo (Overijssel) een grote groep Jeneverbessen waar destijds de A1 met een grote bocht omheen gelegd werd. Op verschillende plaatsen in het boek wordt ook de toekomst van de Jeneverbes in Nederland besproken. De schrijver is erg positief over het in stand houden, ja zelfs uitbreiden van het areaal Jeneverbes in Drenthe (en Nederland).

Het boek wordt verlichtigd met gedichten, folkloristische verhalen

en foto's en afdrucken van schilderijen. Niet alle foto's zijn functioneel. Zo is er op de foto van de zonsopgang bij het hoofdstuk 'Naamgeving' amper een *Juniperus* te herkennen. Ander foto's, zoals de kinderen met de takjes tijdens palmpasen en voorbeelden van Jeneverbessen in het buitenland, zijn prima gekozen. De foto's zijn van goede tot zeer goede kwaliteit.

Bij het boek wordt een folder geleverd 'Zeg yes tegen de Jeneverbes'. Hierin prijst het jeneverbesgilde de Jeneverbes en de verhalen rond de plant aan bij kinderen, ouders en grootouders. In de folder worden verschillende activiteiten rond de Jeneverbes aangestipt.

Verwacht bij dit boek geen wetenschappelijke verhandeling van *Juniperus* met al z'n soorten en cultivars. De insteek van dit boek is juist die van cultuurhistorie en relatie tussen Jeneverbes en mens. En daarin is de schrijver geslaagd. Kortom, een zeer leeswaardig boek over de Jeneverbes, niet alleen voor mensen uit Drenthe!

Jan van Ginkel, *Jeneverbes. Natuur en cultuurhistorie in verhalen, gedichten en beelden*.

Uitgeverij Publique, Emmen.

ISBN 978-90-77461-09-9 (gebonden).

prijs: € 15 (excl. verzendkosten), meer informatie:

www.jeneverbesgilde.nl